

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

Дар бораи Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ

Мутобиқи [моддаи 5](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ тасдиқ карда шавад ([замима мегардад](#)).
2. Шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ҳангоми санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муқаррароти Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчиширо риоя намоянд.
3. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон вогузор карда шавад.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

аз 7 октябри соли 2016 № 421

ш.Душанбе

КОДЕКСИ ОДОБИ ШАХСОНИ МАНСАБДОРИ МАҚОМОТИ САНЧИШӢ

Кодекси одоби шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ (минбаъд - Кодекс) маҷмӯи қоидаҳои рафтори шахсони мансабдори мақомоти санчиши Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки хислатҳои ахлоқии фаъолияти касбии шахсони мансабдори мақомоти санчиширо ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор таҷассум намуда, аз санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, арзишҳои эътирофшудаи ахлоқи инсонӣ, талаботи маънавии ҷамъият ба хизмати давлатӣ бармеояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Кодекс нисбат ба шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ, ки мансабҳои давлатии хизмати давлатиро ишғол менамоянд, татбиқи мегардад.
2. Кодекс ҳамчун маҷмӯи қоидаҳои касбию ахлоқӣ барои шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ инҳоро муайян менамояд:
 - арзишҳои ахлоқӣ, уҳдадорӣҳо ва принсипҳои хизматӣ дар хизмати давлатӣ;
 - қоидаҳои касбию ахлоқиро ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор;
 - стандартҳои касбию ахлоқии рафтори зиддикоррупсионӣ.
3. Риояи принсипҳо, қоида ва меъёрҳои дар Кодекс муқарраршуда, новобаста аз мансаби ишғолнамуда ва рутба, уҳдадорӣи ҳар як шахси мансабдори мақомоти санчишӣ мебошад.
4. Донистан ва риояи Кодекс аз ҷониби шахси мансабдори мақомоти санчишӣ меъёри ҳатмии баҳодихии сифати касбии фаъолияти меҳнатии ӯ мебошад.
5. Шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми ба қор қабул шудан дар мақомоти санчишӣ уҳдадор мешавад, ки бо талаботи Кодекс шинос шуда, онро риоя намояд.
6. Кодекс ба принсипҳои хизмати давлатӣ ва талабот ба рафтори хизматчиёни давлатӣ, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ", Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санчиши

фаъолияти субъектҳои хоҷагидор" ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ намудаанд, инчунин ба принсипҳои зерин асос меёбад:

- инсондӯстӣ;
- қонуният;
- риоя ва ҳифзи ҳуқуқи инсон;
- поквичдонӣ;
- бегаразӣ;
- адолат;
- таҳаммулпазирӣ.

7. Ҳангоми гузаронидани санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба шахси мансабдори мақомоти санҷишӣ дар ҷойи санҷиш аз ҷониби мақомоти санҷишӣ тибқи тартиби муқарраргардида шароити зарурӣ фароҳам оварда мешавад (хароҷоти нақлиёт, зист ва дигар).

БОБИ 2. ҚОИДАҲОИ РАФТОРИ ШАХСОНИ МАНСАБДОРИ МАҚОМОТИ САНҶИШӢ ҲАНГОМИ ГУЗАРОНИДАНИ САНҶИШИ ФАЪОЛИЯТИ СУБЪЕКТҲОИ ХОҶАГИДОР

8. Рафтори шахси мансабдори мақомоти санҷишӣ дар ҳама ҳолат бояд бенуқсон, ба стандартҳои баланди касбӣ ва принсипҳои ахлоқӣ ҷавобгӯ бошад. Ягон амал набояд обрӯю нуфузи шахси мансабдори мақомоти санҷиширо бадном намояд.

9. Шахси мансабдори мақомоти санҷишӣ ҳангоми санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор бояд:

- урфу одатҳои халқҳо, гуруҳҳои этникӣ ва иҷтимоӣ, таҳаммулпазирӣ, маданияти баланди касбиро риоя намояд;
- мунтазам малакаи таҳассусӣ ва дониши худро такмил диҳад;
- ҳангоми санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор фаъолияти худро чунон ба роҳ монад, ки вобаста ба он ягон шакку шубҳа ба миён наояд;
- дар рафтори худ шаъну шараф, кадрӣ қимати худро нигоҳ дошта, дар фаъолияти меҳнатии худ бо дигарон некхоҳ, кушод, бодикқат ва боадаб бошад;
- рафтор ва эҳсосоти худро назорат намуда, нагузорад, ки майл ё бадбинии шахсӣ, кинаву хусумат, таъби баланд ё хира, муносибати дӯстӣ бо шахси дигар ба қабули қарор таъсир намояд, инчунин натиҷаи рафтор ва амалҳои худро пешбинӣ намояд;

- ҳангоми санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор ба зухуроти миллатгарой, маҳалгарой ва ҳешутаборӣ роҳ надихад;
- дар муносибат бо субъектҳои фаъолияти хоҷагидор, шахрвандон, ҳамкасбон ва намояндагони мақомоти давлатӣ, ташкилот, муассисаҳо ва корхонаҳо бояд хушмуомила ва бодикқат бошад;
- дар муносибатҳои касбӣ бояд барои дигарон бо фаъолияти бенуқсон, инсондӯстӣ ва хайрхоҳӣ намуна бошад;
- ҳангоми санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор набояд аз доираи ваколатҳое, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ба ӯ воғузур карда шудааст, барояд.
- дар муносибат бо шахрвандон новобаста аз вазъи иҷтимоӣ боодоб буда, нисбат ба шахсони муваффақияти иҷтимоидошта ё вазъи пасти иҷтимоидошта рағбатанро нигоҳ дорад.
- маълумот, далелҳо, воқеа ва вазъияти ҳаёти шахсии шахрвандон, ки ҳангоми гузаронидани санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муайян шудааст, паҳн накунад;
- маълумоти расмиро, ки бояд ошкор бошад, пинҳон дорад ё маълумоти нопурра ва дурӯғро паҳн накунад;
- ҳангоми қабули қарор бояд аз таъсири шахрвандон, гуруҳҳои иҷтимоӣ, ташкилотҳои касбӣ ва ҷамъиятӣ мустақил бошад;
- ҳангоми санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор бояд аз амале, ки беғаразии ӯро зери шубҳа қарор медиҳад ё ҳолатҳое, ки аз бевосита ё бавосита манфиатдор будани ӯ дар амали ғайриқонунӣ гувоҳӣ медиҳад, даст кашад;
- ҳангоми санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор муносибатро бо намояндагони субъектҳои хоҷагидор оромона ва бе фишордиҳии психологӣ ба роҳ монад.

БОБИ 3. ФАРҲАНГИ СУХАНВАРӢ ҲАНГОМИ ГУЗАРОНИДАНИ САНЧИШ

10. Фарҳанги суханварӣ нишондиҳандаи муҳими касбии шахси мансабдори мақомоти санчишӣ буда, дар маҳорати босаводона, фаҳмо ва дақиқ расонидани фикру андеша ба дигарон зоҳир мегардад.
11. Фарҳанги суханварӣ шахси мансабдори мақомоти санчиширо уҳдадор месозад, ки қоидаҳои зеринро риоя намояд:
 - возеҳӣ, ки дастрасӣ ва соддагии муносибатро таъмин менамояд;
 - саводноқӣ, ки дар истифодаи қоидаҳои қабулшудаи забони адабии тоҷикӣ асос меёбад;

- пурмаъноғӣ, ки боандешағӣ, пурмазмунӣ ва маълумотнокиро ифода мекунад;
- мантиқ, ки пайдархамӣ, ғайриихтилофотӣ ва асоснокии баёни фикрро дар назар дорад;
- исботкунӣ, ки дурустӣ ва маълумоти объективиро дар бар мегирад;
- мухтасарӣ, ки кӯтоҳӣ ва фаҳмо ибраз намуданро инъикос мекунад;
- бамавридӣ, ки маънои зарурат ва муҳимияти гуфтани суханро дар ҳолати мувофиқ дорад.

12. Шахси мансабдори мақомоти санчиширо зарур аст, ки ҳангоми муносибат бо дигарон забони адабии тоҷикиро риоя ва ҳимоя намояд. Дар сухангӯӣ шахси мансабдори мақомоти санчишӣ инҳоро набояд истифода намояд:

- ҳазлҳои дағал ва тамасхури бад;
- суханҳои номуносиб ва гапҳои печуб, аз ҷумла истифодаи нутқи хоричӣ;
- калима ё ибораи дағал;
- суханҳое, ки ҳамчун таҳқири гуруҳҳои муайяншудаи иҷтимоӣ ё маҳаллу миллатҳои алоҳида истифода карда мешаванд;
- гуфторҳои беорона ва тези хусусияти таҳқирдошта, ки бо нуқсонҳои ҷисмонии инсон алоқаманд аст.

БОБИ 4. МУНОСИБАТ БА ТУҲФАҲО ВА ДИГАР НИШОНАҲОИ ТАВАҶҶУҲ

13. Аз ҷониби шахси мансабдори мақомоти санчишӣ гирифтани туҳфаҳо, мукофот, инчунин ифтихорнома, хизматрасонӣ (минбаъд туҳфаҳо) бо мақсади таъсир расонидан ба фаъолияти санчишӣ, ба истиснои ҳолатҳое, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муайян кардаанд, манъ аст.

14. Гирифтани ё додани туҳфаҳо шахси мансабдори мақомоти санчиширо ба ҳолати вобастагӣ ё тобеият аз туҳфақунанда меғузорад, ки он ба қоидаҳои ахлоқу одоби рафтори зиддикоррупсионӣ мувофиқат мекунад.

15. Меҳмондорӣ аз рӯи хешутаборӣ, шиносӣ ва дӯстӣ набояд ба натиҷаҳои санчиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор таъсир расонад.

16. Шахси мансабдори мақомоти санчишӣ набояд:

- шароитро фароҳам оварад, ки барои пайдо шудани ҳолати хусусияти таҳриқа дошта барои гирифтани туҳфа мусоидат намояд;

- тухфаҳоро барои худ, оила ва хешовандони худ, инчунин шахс ва ташкилоту муассисаҳое, ки ӯ бо онҳо муносибат дорад ё қаблан дошт, қабул намояд, агар амали мазкур барои беғаразии ӯ таъсир расонад;
- ба манфиати шахсии худ барои додани тухфаҳо миёнарав бошад.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

17. Шахси мансабдори мақомоти санчишӣ барои амалигардони Кодекс уҳдадор мебошад.

18. Таҳлил ва арзёбии риояи меъёрҳои одоби рафтори хизматӣ ҳангоми баррасии фаъолияти шахси мансабдори мақомоти санчишӣ, таъин кардан ба мансаб, ҳангоми мукофотонидан, додани тавсифнома ё тавсиянома ҳатмӣ мебошад.

19. Роҳбари мақомоти санчишӣ бояд барои пешгирӣ ва бартараф намудани рафтори беодобонаи зертобеон чораҳои зерин андешад:

- бо мақсади паҳн намудани талаботи Кодекс тадбирҳои зарурӣ андешад;
- ҳангоми аз ҷониби шахси мансабдори мақомоти санчишӣ вайрон кардани талаботи Кодекс тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи хизмати давлатӣ" мучозоти интизомӣ татбиқ намояд;
- дигар чораҳое, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст.

20. Роҳбари мақомоти санчишӣ бояд ҳангоми иҷрои уҳдадорихои хизматӣ поквичдон, беғараз, одил, инсондӯст, таҳаммулпазир ва барои зертобеон намуна бошад.

21. Назорати риояи Кодекс дар мақомоти санчишӣ тибқи Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Кодекси одоби хизматчии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" амалӣ карда мешавад.

22. Шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ барои риоя накардани Кодекс тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

23. Шахсони мансабдори мақомоти санчишӣ ҳангоми вайрон кардани Кодекс номи нек ва шаъну шарафро аз даст медиҳанд, сохтори худро беътибор ва беобрӯ мекунанд ва дар натиҷа аз ҳуқуқи ахлоқӣ барои иззату эҳтиром, дастгирию боварии шаҳрвандон, ҳамкорону ҳамкасбон ва роҳбарият маҳрум мешаванд.